

Handläggare
Hansen Gro

Datum
2016-10-25

Diarienummer
KSN-2016-2037

Kommunstyrelsen

Ansökan om verksamhetsstöd för drift av Antidiskrimineringsbyrån Uppsala

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att bevilja studieförbundet Sensus Region Uppsala-Härnösand 634 000 kr i verksamhetsbidrag 2017 för drift av Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, samt

att beslutet äger giltighet under förutsättning av att studieförbundet Sensus region Uppsala-Härnösand beviljas ekonomiskt stöd 2017 från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Ärendet

Studieförbundet Sensus Region Uppsala-Härnösand ansöker om bidrag med 634 000 kronor för 2017 samt 644 000 kr för verksamhetsåret 2018 för drift av Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU). Syftet med verksamheten är att motverka och förebygga diskriminering samt att öka människors inkludering i samhället. **Bilaga.**

Studieförbundet Sensus har verksamhet över hela landet och sammanlagt cirka 450 anställda. Studieförbundet är uppdelat i åtta regioner, där Sensus Region Uppsala-Härnösand är egen juridisk person, med en regionstyrelse som högsta beslutande organ. De arbetar med frågor som spänner över många områden men där frågor om mänskliga rättigheter, mångfald och inkludering genom åren blivit särskilda profilområden. Sensus driver fyra antidiskrimineringsbyråer i Sverige, varav Antidiskrimineringsbyrån i Uppsala, som startade 1 februari 2016 är en. Verksamheten är förlagd till Sensus befintliga lokaler på Västra Ågatan i Uppsala.

Antidiskrimineringsbyrån erhöll stöd från Uppsala kommun 2016 med sammanlagt 500 000 kr. Stödet har använts till att initialt ta fram och producera trycksaker om byråns verksamhet och därefter har stödet använts för drift av verksamheten. Byrån har även ekonomiskt stöd från Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor (MUCF). En förutsättning för att

bedriva antidiskrimineringsverksamhet är ett ekonomiskt stöd från MUCF och Sensus region Uppsala-Härnösand avser att förutom denna ansökan om verksamhetsbidrag även lämna in ansökan om ekonomiskt stöd från MUCF för verksamhetsåret 2017.

Föredragning

Uppdraget för Antidiskrimineringsbyrån i Uppsala är att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning till personer som upplever sig ha blivit diskriminerade. Vidare arbetar byrån förebyggande när det gäller att motverka diskriminering och att främja lika rättigheter och möjligheter, genom information och utbildning. Därutöver arbetar de opinionsbildande genom att i olika sammanhang uppmärksamma diskrimineringsfrågor, till exempel genom olika nätverk, deltagande i samhällsdebatter och genom samråd.

Under perioden februari – september 2016 har Antidiskrimineringsbyrån dels arbetat med rådgivning till enskilda personer i ärenden om diskriminering, men också utbildnings- och informationsinsatser, varav vissa insatser varit riktade till verksamheter inom kommunen. De enskilda ärenden de arbetat med har handlat om diskriminering eller kränkningar/sexuella kränkningar i arbetslivet, diskriminering eller kränkningar mot barn, elever eller studenter och diskriminering eller kränkningar inom andra samhällsområden; bostad, socialtjänst, arbetsförmedling, sjukvård och annan offentlig verksamhet. De diskrimineringsgrunder som framförts har framför allt varit funktionsnedsättning och etnisk tillhörighet.

Den lokala antidiskrimineringsbyrån är en del av civilsamhället och en utgör en plattform för utbyte och samverkan mellan olika aktörer i samhället, när det gäller arbetet med att säkerställa de mänskliga rättigheterna och på olika plan motverka diskriminering. Kommunen har för avsikt att stärka samarbetet med Antidiskrimineringsbyrån Uppsala i flera frågor, bland annat gällande metodmaterial och utbildningsinsatser, samt att nogsamt följa utvecklingen när det förekommer och anmälningar om diskriminering.

Sensus region Uppsala-Härnösand söker verksamhetsstöd från Uppsala kommun för såväl 2017 som 2018. Uppsala kommun bör dock följa samma principer som MUCF tillämpar när det gäller verksamhetsstödet, det vill säga att bevilja stöd för ett år åt gången. Förslaget är därför att bevilja Sensus region Uppsala-Härnösand verksamhetsstöd för 2017, under förutsättning att Sensus beviljas ekonomiskt stöd från MUCF.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunstyrelsen har i budget 2017 avsatt 2 miljoner kr för verksamhetsstöd till vissa verksamheter som tidigare var knutna till dåvarande Uppsala föreningsråd. Kostnaderna för ett verksamhetsbidrag till Sensus region Uppsala-Härnösand för drift av antidiskrimineringsbyrå i Uppsala ryms inom denna budget.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

KSN.2016-2037/1

Önnevall Erik

Från: Önnevall Erik för KLK Kommunledningskontoret
Skickat: den 4 oktober 2016 14:35
Till: KLK Kommunledningskontoret
Ämne: VB: Ansökan och rapport
Bifogade filer: Ansökan Verksamhetsstöd ADU Uppsala kommun 2017-2018.docx.pdf; Rapportering ADU Uppsala kommun september 2016.pdf

Från: Olivia Novotny Bill [<mailto:Olivia.Novotny.Bill@sensus.se>]

Skickat: den 30 september 2016 07:47

Till: Hansen Gro

Ämne: Ansökan och rapport

Hej Gro

Bifogat finner du ADU:s ansökan om verksamhetsstöd för 2017-2018 och rapportering för 2016.

Vill du även ha dem i pappersform/original eller räcker dessa underskrivna dokument?

Trevlig helg!

Med vänlig hälsning,

Olivia Novotny Bill

Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU)

Sensus Uppsala

Västra Ågatan 16

753 09 Uppsala

Telefon: 018-661955

Mobil: 0733-210674

www.sensus.se/adu

**ANTI
DISKRIMINERINGS
BYRÅN
UPPSALA**

Uppsala, den 30 september 2016

Till Uppsala kommun
Kommunstyrelsen

Ansökan verksamhetsstöd Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU) verksamhetsår 2017-2018

Sensus studieförbund Region Uppsala-Härnösand, org nr 817600-7360, ansöker härmed om ett verksamhetsbidrag för att fortsätta driva Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, ADU. Syftet med verksamheten är att motverka och förebygga diskriminering samt att öka människors inkludering och delaktighet i samhället.

Antidiskrimineringsbyråns uppdrag är att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning till personer som känner sig diskriminerade samt att arbeta förebyggande mot diskriminering genom information, utbildning, opinionsbildning och lokal samverkan med föreningar, företag, myndigheter, landsting, kommuner och andra organisationer.

För verksamhetsåret 2017 ansöker vi om 634 000 SEK, vilket motsvarar ca 3 kr/invånare i kommunen.

För verksamhetsåret 2018 ansöker vi om 644 000 SEK motsvarande ca 3 kr/invånare i kommunen.

Bakgrund

Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, ADU, startades av Sensus studieförbund i februari 2016 med en anställd. Invigning skedde i mars och sedan dess har ytterligare två personer anställts, med sammanlagd tjänstgöring på 180 % fördelat på de tre tjänsterna. Under 2016 har verksamheten arbetat med uppstart, rekrytering, spridning, samverkan, opinionsbildning, utveckling av ärendehantering, utbildning och information.

Byrån har redan i ett tidigt skede öppnat verksamhet för råd och stöd i diskrimineringsärenden. Det innebär att vi tar emot individer som upplever sig diskriminerade inom alla samhällsområden. Vi erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning. Mottagning sker via mail, telefon och bokningsbara mötestider. Verksamheten har kontakt med DO samt jurister som kan bistå vid behov.

Byråns förebyggande arbete består av en aktiv informations- och utbildningsverksamhet. Det innebär att vi sprider kunskap om diskriminering och likabehandlingsarbete. Redan från februari månad har vi haft alltifrån kortare informationstillfällen för exempelvis arbetsmarknadsnämnden till mer omfattande uppdrag såsom likabehandlingsutbildningar för hela förskoleenheter i Uppsala kommun.

Samverkan med olika aktörer kopplat till likabehandling och antidiskriminering i Uppsala inleds kontinuerligt. Antidiskrimineringsbyrån samordnar, tillsammans med Sensus, flera nätverk som syftar till att uppmärksamma människorättsliga frågor och samordnar organisationer, politiker och tjänstemän i aktiviteter rörande dessa.

Sensus studieförbund som huvudman

Sensus är en idéburen organisation som har 32 medlemsorganisationer på riksnivå och många fler på regional nivå. Sensus verkar utifrån såväl medlemsorganisationernas uppdrag som ett

samhällsuppdrag. Sensus verksamhet utgår från demokratiska värderingar och respekt för den enskilda människan och arbetar mycket med mångfaldsfrågor och mänskliga rättigheter. Sensus är partipolitiskt obundet. Sensus Uppsala-Härnösand är en av 8 Sensusregioner och är en egen juridisk person. Dess högsta beslutande organ är regionstyrelsen vars ledamöter har mycket god förankring bland medlemsorganisationerna. Regionchefen är regionens högsta tjänsteman och rapporterar direkt till regionstyrelsen.

Sensus erfarenheter, etablerade kontaktnät och samverkan med andra aktörer utgör en god grund för att bära huvudmannaskapet, och för att nå ut till målgruppen, för ADU. Som huvudman har Sensus arbetsgivar- och budgetansvar. Sensus har en infrastruktur och organisation som bidrar till att byrån sätts i ett sammanhang som arbetsplats men som också ger byrån möjlighet till stöd i verksamheten genom tillgång till ekonom och informatör.

Finansiering

Förutom denna ansökan kommer Sensus att ansöka om statligt stöd för ADUa vilket kompletteras med intäkter från uppdrag och utbildningsverksamhet. Utöver detta kan andra projektansökningar för extern finansiering komma att göras i framtiden.

Statligt stöd

Regeringen har årligen avsatt medel för antidiskrimineringsverksamhet, för närvarande cirka 13 miljoner till landets antidiskrimineringsbyråer. Medlen fördelas av Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällsfrågor (MUCF). Under 2016 uppgick grundbidraget till 843 750 kr per byrå. Sensus kommer att ansöka om statligt stöd i form av grundbidraget för verksamhetsåret 2017.

Regeringens utvärdering av antidiskrimineringsverksamheterna visar att de utgör ett viktigt komplement till DO och fackförbund samt att det statliga stödet är viktigt för att bevara verksamheternas oberoende gentemot lokala aktörer.

Kommunalt stöd

Sensus avser att ansöka om ett årligt verksamhetsbidrag från Uppsala kommun som motsvarar ca 3 kr/invånare och år. Ansökan gäller för verksamhetsbidrag de kommande två åren.

Egenfinansiering

ADU genomför utbildningar och andra uppdragsinsatser som kompletterar verksamhetsbidraget med andra intäkter.

Lokaler

ADU har sina lokaler, kontor och mottagningsrum, i Sensus befintliga lokaler på Västra Ågatan 16 i Uppsala. Lokalerna har god tillgänglighet och ligger centralt i Uppsala.

De lokala antidiskrimineringsbyråernas roll och samverkan med Diskrimineringsombudsmannen (DO)

DO är en tillsynsmyndighet med ansvar för att diskrimineringslagen följs. Som ideell verksamhet kan ADU arbeta under tystnadslöfte vilket betyder att möjligheter till att hitta lämpliga lokala lösningar i diskrimineringsärenden är större, till skillnad från DO som arbetar under offentlighetsprincipen. DO som myndighet har ett uppdrag att driva praxisbildande fall samt att arbeta med förebyggande och främjande arbete med nationell nivå. DO kan hänvisa ärenden till de lokala antidiskrimineringsbyråerna när DO bedömer att individen har större framgång hos dem eller behov av

en annan typ av lösning än vad de kan erbjuda. ADU kommer därför att vara ett viktigt lokalt och ideellt komplement till DO.

Verksamhetens syfte

ADU:s verksamhet syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter för att bidra till att skapa ett mer inkluderande samhälle. Vi arbetar med samtliga diskrimineringsgrunder och samhällsområden som skyddas enligt lag.

Vårt uppdrag kan sammanfattas i tre punkter:

1. Att arbeta förebyggande mot diskriminering och främjande för lika rättigheter och möjligheter genom information och utbildning.
2. Att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning, stöd och medlingshjälp till individer som känner sig diskriminerade.
3. Att uppmärksamma diskrimineringsfrågor och verka opinionsbildande mot diskriminering.

Mål och aktiviteter för verksamhetsår 2017-2018

DISKRIMINERINGSÄRENDEN

Vision: ADU bedriver ett arbete som leder till ökad kunskap om diskriminering och likabehandling och en minskning i antalet personer som upplever eller utsätts för diskriminerande behandling i Uppsala. Personer som trots detta ändå utsätts eller upplever diskriminering får det stöd och den rådgivning de behöver.

Mål och aktiviteter

- A. Det finns kapacitet att erbjuda stöd för privatpersoner som upplever diskriminering och näthatsrelaterade brott i Uppsala.
 1. ADU erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning till privatpersoner i diskrimineringsärenden.
 2. ADU har utvecklat arbetssätt och metoder för att erbjuda stöd för personer som utsatts för näthatsrelaterade brott.
- B. Det finns utvecklade arbetsmetoder och samarbeten som stärker rättssäkerheten för personer som upplever eller som har blivit utsatta för diskriminering eller näthatsrelaterade brott i Uppsala län.
 1. ADU har utvecklat en ärendehandläggning som bygger på de riktlinjer för handläggning av diskrimineringsärenden som togs fram av Diskrimineringsbyrån Uppsala genom projektet AGERA IL

Aktiviteter:

- Ärendehantering, rådgivning och stöd till privatpersoner som upplever eller utsatts för diskriminering.
- Framtagande av information och informationsspridning om ärendehantering, även på andra språk än svenska.
- Vidareutveckling av ärendehandläggningsmetoder.

- Fortbildning i kommande lagändringar och praxis.
- Fortbildning i näthatsrelaterade brott.
- Samverkan med den nationella organisationen Riksorganisationen för Sveriges Antidiskrimineringsbyråer, SADB.

FRÄMJANDE & FÖREBYGGANDE

Vision: ADUs arbete leder till ökad kunskap hos individer och organisationer om hur det går att främja lika rättigheter och möjligheter, hur det går att motverka och förebygga diskriminering samt vilka rättigheter och skyldigheter som finns enligt lag. ADU har möjlighet att genomföra informationsinsatser för målgrupper som annars kan vara svåra att nå.

Mål och aktiviteter

- A. Det finns en god kännedom hos invånarna i Uppsala län om deras rättigheter och skyldigheter enligt diskrimineringslagen och vart de kan vända sig för stöd och råd.
 1. ADU genomför informationsinsatser riktade till individer föreningar, politiker och kommunens anställda Uppsala.
 2. ADU har en levande hemsida med tillgänglig information om diskrimineringslagen.
 3. ADU är aktiv i sociala medier för att sprida information och opinionsbildning om och mot diskriminering samt skapa kontakter.

Aktiviteter:

- Informationsinsatser om diskrimineringslagen och vår verksamhet riktade till individer, föreningar, politiker och anställda i Uppsala kommun.
- Tillse att det finns tillgängliga metoder för civilsamhället, företag, myndigheter, kommuner, landsting och andra organisationer i Uppsala län i arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter samt att förebygga och motverka diskriminering och näthatsrelaterade brott.
- Erbjud utbildningar för skolor, förskolor, företag, föreningar och andra organisationer om diskrimineringslagen, förebyggande och främjade likabehandlingsarbete, samt om andra metoder för att motverka diskriminering och näthatsrelaterade brott.
- Sprida kunskap om fungerade främjande och förebyggande metoder genom informationsinsatser, materialspridning och lokalt samverkansarbete i Uppsala.
- Arrangera mötesplatser för erfarenhetsutbyte och skapa möjligheter till samarbete mellan ideella organisationer, företag, kommun, landsting, myndigheter och andra organisationer.
- Utbilda volontärer som kan sprida information om diskrimineringslagen och vår ärendehantering på andra språk än svenska.
- Översätta informationsmaterial till olika språk och sprida befintliga material till våra olika målgrupper.
- Sprida material från myndigheter och andra ideella organisationer som arbetar med rättighetsfrågor.
- Koordinera MR-nätverket och Framtidsskapet och dess aktiviteter, samt delta vid andra strategiska arenor för att sprida information.
- Samverka med DO, andra myndigheter, kommunens verksamheter och aktörer från civilsamhället.

OPINIONSBILDNING

Vision: Mänskliga rättigheter och likabehandling har en självskriven och konstant plats i samhällsdebatten. ADU bidrar till en nyanserad samhällsdebatt om diskriminering och likabehandling. ADU är navet som länkar samman civilsamhället med näringsliv, politiker och tjänstemän i

engagemanget för mänskliga rättigheter och inkluderingsfrågor samt en ökad mångfald inom arbetslivet.

Mål och aktiviteter

- A. ADU är med och utvecklar svenskt antidiskrimineringsarbete och bidrar till en nyanserad debatt om diskriminering och mänskliga rättigheter genom att lyfta fram hur diskriminering på individnivå och diskriminering på strukturell nivå tar sig uttryck.
- B. MR-nätverket är ett etablerat samlingsorgan för ideella organisationer, privatpersoner, politiker och tjänstemän som arbetar för eller intresserar sig för frågor rörande mänskliga rättigheter.
- C. Framtidsskapet samlar både stora som små arbetsgivare inom offentlig verksamhet, näringsliv och civilsamhälle och är en angelägen arena för samtal, kunskapsutbyte och tankesmede i alla frågor som rör ett inkluderande arbetsliv.
- D. ADU har bidragit till att skapa opinion för mänskliga rättigheter genom att delta i samhällsdebatter, nätverk och samråd där vi har lyft antidiskrimineringsperspektivet och civilsamhällets roll.
- E. ADU har bidragit till att skapa opinion för mänskliga rättigheter genom att skapa mötesplatser och fora för opinionsbildning.
- F. ADU har skapat fora för samverkan mellan aktörer från offentlig verksamhet, näringsliv, civilsamhälle och politiker.

Aktiviteter:

- Deltagande i samhällsdebatter, nätverk och samråd.
- Samordning av MR-nätverket och dess informationsspridning.
- Samordning av MR-nätverkets uppmärksammande av internationella dagar.
- Anordnande av MR-nätverkets mångfaldsmingel där politiker, tjänstemän och civilsamhälle kan mötas för att diskutera aktuella frågor kring mänskliga rättigheter och inkludering.
- Framtagande av informationsmaterial om MR-nätverket.
- Skapande av mötesplatser och fora för samverkan.
- Samordning av, och medverkan i, Framtidsskapets aktiviteter för en ökad mångfald inom arbetslivet.
- Framtagande och spridning av informationsmaterial om Framtidsskapet.
- Rekrytering av nya medlemmar till Framtidsskapet.

Kommentar MR-nätverket och Framtidsskapet

Sensus och ADU samordnar MR-nätverket och Framtidsskapet. MR-nätverket är ett nätverk för ideella föreningar, privatpersoner, politiker och tjänstemän som vill samarbeta för att uppmärksamma mänskliga rättigheter (MR) i Uppsala. Nätverkets fokus är att öka kunskapen hos allmänheten och lyfta upp frågorna på dagordningen i Uppsala. Nätverket har sedan 2011 bland annat uppmärksammat internationella kvinnodagen, internationella dagen mot rasism, internationella dagen mot homo-, bi- och transfobi och världsaidsdagen. MR-nätverket är en värdefull plattform, dels för att samverkan skapar förutsättningar för att nå en bredare målgrupp men också för att nätverket är en viktig arena för kunskapsutbyte inom det lokala civilsamhället.

Framtidsskapet är ett nätverk som bildades av bland annat Uppsala kommun för att inspirera till ökad mångfald inom arbetslivet. Framtidsskapet har tidigare arrangerat öppna seminarier och delat ut

vandringspriset Stafettpippen som tillfallit en individ, organisation, förening eller företag som arbetar strategiskt och målinriktat med mångfald. Framtidsskapet har också tidigare arrangerat det årliga Framtidskonventet, en heldagskonferens på temat mångfald i arbetslivet. Nätverket riktar sig till arbetsgivare och till organisationer som arbetar med frågor kring främjande likabehandling inom arbetslivet. Det finns idag stor utvecklingspotential inom nätverket men det saknas resurser, och nätverkets inriktning och aktivitetsgrad avgörs av dess medlemmar.

Behov och effekter i Uppsala kommun

För att fortsätta bygga upp den nya verksamheten och för att bedriva ett kvalitativt och långsiktigt arbete krävs en långsiktigt stabil finansiering av ADUs grundverksamhet. Ett kommunalt verksamhetsbidrag är avgörande för vår möjlighet att bedriva detta arbete. En ekonomiskt stabil grundverksamhet kan sedan utgöra en fungerande plattform för att utveckla verksamheten genom projekt och utbildningsverksamhet.

Ett beviljat verksamhetsbidrag skulle bland annat innebära:

- Att Uppsala får en antidiskrimineringsbyrå som är stabil och långsiktigt hållbar och som kan bidra till att förstärka arbetet mot diskriminering och bidra till ökad trygghet och förbättrad folkhälsa i Uppsala.
- Uppsala blir känt för sitt arbete med att utveckla antidiskriminerings- och likabehandlingsområdet.
- ADUs verksamhet blir en värdefull resurs för Uppsala kommun som arbetsgivare och huvudman för skola och förskola. Uppsalas kommunala verksamheter har tillgång till ett högkvalitativt stöd i antidiskrimineringsfrågor. En resurs för de som arbetar med beslut som påverkar kommuninvånare och beslutsfattare. För anställda inom Uppsala kommuns verksamheter ger det en ökad trygghet i vart de kan vända sig för att få råd hur de ska agera i en situation eller möjligheten att få stöd kring planering av verksamhetens genomförande, vilket minskar risken för kränkningar och diskriminering. Vi kan också stödja verksamheter i hur de kan arbeta tillgängligt och inkluderande.
- Verksamheten bidrar till ökad egenmakt för kommuninvånare genom att få kunskap om sina valmöjligheter och rättigheter, något som stärker självkänslan och motverkar att upplevelsen av diskriminering leder till ohälsa och utanförskap.
- ADU bidrar till den sociala hållbarheten i Uppsala kommun genom att organisera och länka samman dess aktiva civilsamhälle med politiker, tjänstemän och näringsliv i frågor som rör mänskliga rättigheter och inkludering.
- Ökad tillgänglighet och hjälp till privatpersoner i diskrimineringsärenden.
- Större möjlighet att gå ut med information om diskrimineringsfrågor till exempelvis skolklasser, föreningar och SFI-undervisning, även på andra språk än svenska.
- Bättre förutsättningar för att söka och driva projekt som syftar till att utveckla antidiskrimineringsarbetet inom identifierade utvecklingsområden.
- Ökad möjlighet till kunskapsöverföring från nationella och internationella samarbeten till Uppsala kommuns organisation och verksamheter.
- ADU utgör en viktig roll som oberoende granskare och part till kommunen i diskrimineringsärenden och likabehandlingsarbete.

Budget 2017 och 2018

Statligt bidrag från MUCF för 2017 beräknas till cirka 840 000 SEK.

Verksamhetsbidrag från Uppsala Kommun för 2017 på 634 000 SEK och för 2018 på 644 000 SEK motsvarande 3kr per invånare och utifrån en uppskattad befolkningsökning på ca 3200 invånare per år.

Intäkter för utbildningar och materialförsäljning beräknas uppgå till 200 000 SEK 2017 och 250 000 SEK 2018.

Budget för 2018 antas likna den för 2017, förutsatt att statligt bidrag från MUCF uppgår till det uppskattade värdet av cirka 860 000 SEK.

	Prognos 2016	Budget 2017	Budget 2018
FINANSIERING			
MUCF	822 750	840 000	860 000
Uppsala kommun	500 000	634 000	644 000
Sensus egeninsatser	191 350	190 000	190 000
Försäljning av tjänster och material ADU	79 000	200 000	250 000
Summa intäkter	1 593 100	1 864 000	1 944 000
KOSTNADER			
Personalkostnader	872 000	1 024 000	1 104 000
Administration	542 100	570 000	570 000
Verksamhet	100 000	120 000	120 000
Resor	21 000	60 000	60 000
Revision	10 000	10 000	10 000
Kompetensutveckling	48 000	80 000	80 000
Summa kostnader	1 593 100	1 864 000	1 944 000

Uppsala 2016-09-30
Antidiskrimineringsbyrån Uppsala
Sensus Uppsala-Härnösand

Birgitta Sedin, Regionchef

Sensus studieförbund
Västra Ågatan 16,
753 09 Uppsala
Tel 018-66 1950
Fax 018-69 56 09
E-post uppsala@sensus.se

Uppsala den 30 september 2016

Till Uppsala kommun
Kommunstyrelsen

Rapportering Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU) verksamhetsår 2016

Historik och huvudmannaskap

Uppsala Föreningsråd har mellan 2005-2015 drivit Diskrimineringsbyrån Uppsala (DU) med stöd av Uppsala kommun och MUCF - Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor (F.d. Ungdomsstyrelsen). Då Uppsala Föreningsråd beslutade att avveckla sin verksamhet var Studieförbundet Sensus Uppsala-Härnösand villigt att starta upp en ny lokal antidiskrimineringsverksamhet i Uppsala under namnet Antidiskrimineringsbyrån Uppsala (ADU). Syftet var att bygga vidare på det arbete som bedrivits av DU under åren eftersom det finns ett stort behov av en lokal antidiskrimineringsverksamhet i Uppsala. Därför ansökte Sensus, Region Uppsala-Härnösand, om ett årligt verksamhetsbidrag från Uppsala Kommun, med start verksamhetsåret 2016.

Sensus studieförbund som huvudman

Sensus är en idéburen organisation som har 32 medlemsorganisationer på riksnivå och många fler på regional nivå. Sensus verkar utifrån såväl medlemsorganisationernas uppdrag som ett samhällsuppdrag. Sensus verksamhet utgår från demokratiska värderingar och respekt för den enskilda människan och arbetar mycket med mångfaldsfrågor och mänskliga rättigheter. Sensus är partipolitiskt obundet. Sensus Uppsala-Härnösand är en av åtta Sensusregioner och är en egen juridisk person. Dess högsta beslutande organ är regionstyrelsen vars ledamöter har mycket god förankring bland medlemsorganisationerna. Regionchefen är regionens högsta tjänsteman och rapporterar direkt till regionstyrelsen.

Sensus erfarenheter, etablerade kontaktnät och samverkan med andra aktörer utgör en god grund för att bära huvudmannaskapet, och för att nå ut till målgruppen, för Antidiskrimineringsbyrån Uppsala. Som huvudman har Sensus arbetsgivar- och budgetansvar. Sensus har en infrastruktur och organisation som bidrar till att byrån sätts i ett sammanhang som arbetsplats men som också ger byrån möjlighet till stöd i verksamheten genom tillgång till exempelvis ekonom och informatör.

Bakgrund och syfte med Antidiskrimineringsbyrån Uppsala

Den första februari 2016 startade Sensus Uppsala Härnösand Antidiskrimineringsbyrån Uppsala som går under förkortning ADU. Invigningen av byrån skedde högtidligt i närvaro av inbjudna politiker, tjänstemän och företrädare för lokalt såväl som regionalt civilsamhälle samt press.

ADU är en av 16 antidiskrimineringsverksamheter i Sverige. Samtliga verksamheter drivs av ideella huvudmän som får statligt stöd av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF. ADU har under 2016 även fått ett verksamhets- och uppstartsbidrag från Uppsala kommun.

Syftet med ADU är att motverka och förebygga diskriminering samt att öka människors inkludering och delaktighet i samhället. Den lokala förankringen bidrar till att skapa möjligheter för Uppsalabor att få nära till stöd och rådgivning samt möjligheter till samverkan med många verksamheter och individer i kommunen.

Antidiskrimineringsbyråns uppdrag är att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning till personer som känner sig diskriminerade samt att arbeta förebyggande mot diskriminering genom information, utbildning, opinionsbildning och lokal samverkan med föreningar, företag, myndigheter, landsting, kommuner och andra organisationer.

Medarbetare

Inför byråns uppstart hade Sensus rekryterat en tidigare medarbetare från den vid årsskiftet nedlagda antidiskrimineringsverksamheten DU. Under februari-april startades byrån upp med en anställd, med stöd av ansvariga chefer på Sensus.

Verksamheten har under det första halvåret rekryterat en medarbetare externt och en internt inom Sensus. Sammantaget ger detta en tjänstgöring på 180 % fördelat på tre tjänster. Verksamheten leds av de tre anställda som också är ansvariga för respektive verksamhetsdel; ärendehantering, utbildning och information samt opinionsbildning och samverkan, och rapporterar till regionchefen för Sensus Uppsala Härnösand. Samtliga av ADU:s anställda arbetar med verksamhetens åtgärdande, förebyggande och opinionsbildande arbete samt verksamhetens administration.

Måluppfyllelse

ADUs uppdrag kan sammanfattas i tre punkter:

1. Att arbeta förebyggande mot diskriminering och främjande för lika rättigheter och möjligheter genom information och utbildning.
2. Att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning, stöd och medlingshjälp till individer som känner sig diskriminerade.
3. Att uppmärksamma diskrimineringsfrågor och verka opinionsbildande mot diskriminering.

DISKRIMINERINGSÄRENDEN

Mål och aktiviteter

A. Det finns kapacitet att erbjuda stöd för privatpersoner som upplever diskriminering och näthatsrelaterade brott i Uppsala län.

A1. ADU erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning till privatpersoner i diskrimineringsärenden.

A2. ADU har utvecklat arbetssätt och metoder för att erbjuda stöd för personer som utsatts för näthatsrelaterade brott.

B. Det finns utvecklade arbetsmetoder och samarbeten som stärker rättssäkerheten för personer som upplever eller som har blivit utsatta för diskriminering eller näthatsrelaterade brott i Uppsala län.

Bl. ADU har utvecklat en ärendehandläggning som bygger på de riktlinjer för handläggning av diskrimineringsärenden som togs fram av

Diskrimineringsbyrån Uppsala (DU) genom projektet AGERA II.

B2. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har implementerat Sveriges

Antidiskrimineringsbyråers databas för ärenderegistrering och statistik som togs fram genom projektet AGERA II.

Måluppfyllelse och aktiviteter

Under verksamhetens första månader har rutiner för ärendehantering etablerats. ADU driver sedan februari en mottagning för diskrimineringsärenden. Vi ger privatpersoner i Uppsala län kostnadsfri juridisk rådgivning och stöd i diskrimineringsärenden. Alla som arbetar på ADU har tystnadslofte. Det innebär att den som vänder sig till oss kan vara anonym, och att vi inte berättar för någon utomstående vilka som har kontaktat oss om de inte själva vill det. ADU är en ideell verksamhet och inte en myndighet. En fördel med det är att vi inte är bundna av offentlighetsprincipen vilket är till fördel för klienterna.

Vi försöker att lösa ärenden som kommer in till oss genom att prata med de inblandade, medla och hitta lösningar som alla parter kan enas om. Vi kan inte döma någon för diskriminering eller tvinga någon att fatta ett visst beslut. Men vi kan ge råd och stöd till den som har utsatts för diskriminering. Vi kan också slussa vidare personer som blivit utsatta för kränkningar som inte kan kopplas till lagens definition av diskriminering.

- ADU har bokningsbara mottagningstider och tar emot ärenden i våra egna lokaler såväl på andra platser kopplade till ärenden, exempelvis vid medling hos motpart. Det går att nå oss för att boka tider eller få rådgivning via telefon och mail.
- Under perioden februari-september 2016 har 22 ärenden mottagits. 13 är aktiva fortfarande och under handläggning och 9 har avslutats eller är överlämnade till andra instanser.
- De ärenden ADU har hanterat har 6 berört diskriminering eller kränkningar/sexuella kränkningar i arbetslivet, 6 har berört diskriminering eller kränkningar mot barn, elever eller studenter inom utbildning och 10 har berört diskriminering eller kränkningar/kränkande bemötande inom andra samhällsområden: bostad, socialtjänst, arbetsförmedling, sjukvård och annan offentlig verksamhet.
- De diskrimineringsgrunder som varit aktuella är: funktionsnedsättning (11), etnisk tillhörighet (9), ålder (1), sexuell läggning (1), könsidentitet-/könsuttryck (1). 8 kvinnor, 8 män och 1 transperson har anmält diskriminering. 5 ärenden har berört flera personer eller har handlat om indirekt diskriminering av en grupp.
- Under hösten 2016 planeras verksamhetens hantering av näthatsrelaterade brott, både förebyggande och med individärenden samt opinionsbildande. Vi påbörjar arbetet med näthat genom en utbildningsdag tillsammans med medarbetare från det tidigare DU-projektet Nätvaro. ADU har tillgång till Nätvaros material, utbildningar samt rutiner för handläggning av näthatsrelaterade ärenden.
 - För att nå ut till fler verksamheter och invånare i kommunen, och därigenom hantera fler ärenden, skulle byrån behöva ytterligare resurser.

ADU är medlem i Riksorganisationen för Sveriges Antidiskrimineringsbyråer (SADB) och deltar aktivt i dess arbetsgrupper för att förbättra antidiskrimineringsarbetet. SADB-aktiviteter som ADU deltagit i 2016:

- Ärendehandläggarträffar.
- Årsmöte. ADU valdes in i organisationen samt deltog i valutskott vid mötet.
- ADU ingår i en utbildningsgrupp inom SADB för att utveckla utbildningar. ADU stod för en stor del av planering och innehåll av SADB:s utbildningsdagar som erbjuds alla byråer.
- SADB:s utbildningsdagar. ADU deltog på fortbildningen under utbildningsdagarna samt höll utbildningspass.
- Bidragit till remissyttranden.

FRÄMJANDE & FÖREBYGGANDE

Utöver arbetet med individärenden har ADU ett uppdrag att arbeta förebyggande och opinionsbildande mot diskriminering.

Mål och aktiviteter

A Det finns en god kännedom hos invånarna i Uppsala län om deras rättigheter och skyldigheter enligt diskrimineringslagen.

A1. ADU har genomfört informationsinsatser riktade mot individer och föreningar i Uppsala.

A2. ADU har en hemsida med tillgänglig information om diskrimineringslagen.

B. Det finns tillgängliga metoder för civilsamhället, företag, myndigheter, kommuner, landsting och andra organisationer i Uppsala län i arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter samt att förebygga och motverka diskriminering och näthatsrelaterade brott.

B1. ADU erbjuder utbildningar för skolor, förskolor, företag, föreningar och andra organisationer om diskrimineringslagen, förebyggande och främjade likabehandlingsarbete, samt om andra metoder för att motverka diskriminering och näthatsrelaterade brott.

B2. ADU har spridit kunskap om fungerade främjande och förebyggande metoder genom informationsinsatser, materialspridning och lokalt samverkansarbete i Uppsala.

B3. ADU har bidragit till det lokala arbetet mot diskriminering och arbetet för ökad inkludering genom att arrangera plattformar för erfarenhetsutbyte och skapa möjligheter till samarbete mellan ideella organisationer, företag, kommun, landsting, myndigheter och andra organisationer.

Måloppfyllelse och aktiviteter:

ADU har genomfört ett antal utbildnings- och informationsinsatser och efterfrågan är stor. Våra insatser innehåller information om rättigheter och skyldigheter enligt

diskrimineringslagen liksom information om vart personer kan vända sig för råd och stöd.

ADU lägger stort fokus på tillgängliga metoder och verktyg samt normkritiska perspektiv på främjande och förebyggande arbete mot diskriminering och för likabehandling.

Vi har tagit fram information om ADU och diskrimineringslagen och spridit genom olika informationsinsatser. ADU har även spridit information i samverkan med andra organisationer, såsom BOiU, RFSL och Uppsala kommun. Vi har exempelvis introducerat personalen på en hel förskoleenhet i Uppsala i metoder för praktisk likabehandling i förskolan, och informerat nyanlända HBTQIA-personer om diskrimineringslagen på Welcome out (Uppsala Pride). Vi har även samverkat med DO och andra myndigheter och spridit information om dessa i vår verksamhet. Information om vår verksamhet och diskrimineringslagen finns även tillgänglig via vår hemsida, www.sensus.se/adu

Vi har arrangerat plattformar för erfarenhetsutbyte och samverkan genom att anordna MR-nätverksträffar, och kommer att anordna Mångfaldsmingel. ADU samordnar också informationsspridningen i MR-nätverket såväl som koordineringen av uppmärksammande av internationella dagar. Vi har även inlett samarbeten med Uppsala kommun gällande utbildningar och informationsfilmer kopplade till diskriminerings- och likabehandlingsfrågor.

Exempel på utbildnings- och informationsinsatser 2016:

- Arbetsmarknadsnämnden, Uppsala
- Planer för informationsinsats till SFQ
- Ledarutbildning Sensus
- Sensus Uppsala Härnösands ideella enhet, musikverksamhet, styrelse
- SeSam Uppsala
- Welcome out Uppsala (Uppsala Pride)
- Vaksalaskolan i samverkan med BOiU
- Gamla Uppsala förskoleenhets personal
- Sensus verksamhetsutvecklare
- SADB kompetensutvecklingsdagar
- Sunnerstaskolan, elever
- Sunnerstaskolan, personal

Utöver utåtriktade utbildnings- och informationsinsatser har vi även fortbildats internt i diskrimineringsfrågor, huvudsakligen genom utbildningar anordnade av Diskrimineringsombudsmannen (DO) gällande kommande lagändringar och utredningar inom verksamhetsområdet.

OPINIONSBILDNING OCH SAMVERKAN

Mål och aktiviteter

A. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå är med och utvecklar svenskt antidiskrimineringsarbete och bidrar till en nyanserad debatt om diskriminering och mänskliga rättigheter genom att lyfta fram hur diskriminering på individnivå och diskriminering på strukturell nivå tar sig uttryck.

AI. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har bidragit till att skapa opinion för mänskliga rättigheter genom att delta i samhällsdebatter, nätverk och samråd där vi har lyft antidiskrimineringsperspektivet och civilsamhällets roll.

B. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå bidrar till att stärka det lokala

antidiskrimineringsarbetet och utvecklandet av en stärkt politik för mänskliga rättigheter, likabehandling och inkludering.

Bl. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har skapat arenor för samverkan mellan aktörer från offentlig verksamhet, näringsliv, civilsamhälle och politiker.

Måluppfyllelse och aktiviteter

Samtliga delmål och aktiviteter har uppfyllts och genomförts eller kommer att genomföras under 2016. ADU har bidragit till en nyanserad debatt om diskriminering och likabehandling genom att delta i samhällsdebatten och sprida kunskap om strukturell nivå såväl som på individnivå. Vi har skrivit debattartiklar, bidragit till remissvar, koordinerat och deltagit i nätverk och inlett samarbeten med olika aktörer inom civilsamhället, samt offentliga verksamheter såsom kommunens romska brobyggare. ADU har även samordnat MR-nätverkets aktiviteter och återupptagit arbetet med Framtidsskapet, för en ökad mångfald inom arbetslivet.

- Exempel på samverkanspartner vi har inlett samarbeten med 2016: Barnombudsmannen i Uppsala (BOiU), Uppsala kommun, Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter (RFSL), Barnombudsmannen (BO), Nätverket för Normkritiska Skolgrupper (NNSG), People of Colour, (POC) Katedral, Nationell Samverkan för Psykisk Hälsa (NSPH), Make Equal, SeSam Uppsala, Handikappförbunden (HSO), Jämställt.se med flera.
- Remissyttranden ADU bidragit till:
Barnkonventionen blir svensk lag – SOU 2016: 19
Utvidgat skydd mot diskriminering i form av bristande tillgänglighet: Ds2016:26
Civilsamhällets parallellrapport till granskningen av Sveriges efterlevnad av FN:s konvention för ESK-rättigheter
- ADU koordinerar, i samverkan med Sensus, MR-nätverket som är ett nätverk i Uppsala för ideella föreningar, politiker och tjänstemän samt privatpersoner. Fokus är att öka kunskapen hos allmänheten om mänskliga rättigheter (MR) och lyfta upp frågorna på dagordningen i Uppsala. ADU samordnar aktiviteterna i MR-nätverkets tre delar; informationsspridning, uppmärksammandet av internationella dagar och Mångfaldsmingel. Nätverket har sedan 2011 bland annat uppmärksammat internationella kvinnodagen, internationella dagen mot rasism, internationella dagen mot homo-, bi- och transfobi och världsaidsdagen.

MR-nätverket är en värdefull plattform, dels för att gemensamma kampanjer skapar förutsättningar för att nå en bredare målgrupp men också för att nätverket är en viktig arena för kunskapsutbyte inom det lokala civilsamhället. Under 2016 års första hälft var Internationella kvinnodagen nätverkets största arrangemang. Det samlade ett antal medarrangerande lokala föreningar, företag och andra aktörer kring ett gediget program på Grand i Uppsala.

Under 2016 kommer ett mingel att ha anordnats och samordningen av aktiviteter kring internationella dagar fortskrider. Ett tiotal informationsutskick har hittills gjorts i nätverket 2016 per mail och i sociala medier.

- MR-nätverket samordnas av Antidiskrimineringsbyrån Uppsala och Sensus. Det är nätverkets medlemmar som i huvudsak styr verksamhetens inriktning och aktiviteter vilket påverkar dess utformning och frekvens.
- ADU samordnar Framtidsskapets aktiviteter och arbetar med att samla fler till arbetet med mångfald inom arbetslivet och för att vara en arena för ett mer inkluderande arbetsliv i Uppsala. Tidigare har nätverket arrangerat Framtidskonventet, en heldag för ökad mångfald inom arbetslivet, samt anordnat öppna kostnadsfria seminarier och delade årligen ut vandringspriset Stafettpinnen som tillfaller en individ, organisation, förening eller företag som arbetar strategiskt och målinriktat med mångfald. Nätverket riktar sig till arbetsgivare och till organisationer som arbetar med frågor kring främjande likabehandling inom arbetslivet.
 - Framtidsskapet har en stor utvecklingspotential i att kunna bidra till ett inkluderande arbetsliv i Uppsala. För att Framtidsskapet åter ska kunna utgöra en etablerad arena för samverkan kring mångfald i arbetslivet krävs att nätverket växer och återaktiveras. Detta arbete kan ADU samordna, men en förutsättning för framgång är också att nätverket samverkar i frågorna, och att ett engagemang finns hos nätverkets medlemmar.

Ekonomisk redovisning

För verksamhetsåret 2016 erhöll ADU stöd från Uppsala kommun bestående av ett verksamhetsbidrag på 400 000 kr och ett uppstartsbidrag på 100 000 kr. Utöver finansieringen från Uppsala kommun har ADU erhållit ett verksamhetsbidrag på 843 750 kr från MUCF.

Uppstartsbidraget från Uppsala kommun har använts till att initiera byråns verksamhet i praktiken, såsom att ta fram och producera trycksaker i form av visitkort och informationsblad om verksamheten, samt att informera om byrån och inleda processen med att rekrytera ytterligare medarbetare.

Verksamhetsbidraget från Uppsala kommun har använts till att driva ADUs verksamhet med ärendehantering, utbildning och information samt opinionsbildning och samverkan. Stödet har bidragit till att ADU kunnat anställa personal som arbetar med samtliga verksamhetsområden.

För Antidiskrimineringsbyrån Uppsala, ADU

Birgitta Sedin
Regionchef Sensus Uppsala Härnösand

Sensus studieförbund
Västra Ågatan 16
753 09 Uppsala
Tel 018-66 19 50
Fax 018-69 56 09
E-post uppsala@sensus.se